

Nr 8.

Av herr Dickson, om viss utredning beträffande Norrbottens Järnverk.

Den som sätter sig ner för att bilda sig en mening om vad Norrbottens Järnverk genom åren kostat svenska folket går troligen bet på uppgiften. För offentligheten tillgängliga siffror ge ej tillräckliga hållpunkter. I en ny uppslagsbok finner man att t. o. m. 1951 skulle investerats sammanlagt 356 500 000 kr; där antydes också att vissa rabatter och andra fördelar som bolaget åtnjutit givit detsamma osynliga subventioner som andra företag i branschen ej kunnat räkna med.

Det må lämnas därhän om den nämnda summan är riktig eller ej. Säkert är dock att det redan gäller stora belopp, och man frågar sig om dessa belopp fått den för landet lyckligast tänkbara användningen.

Tanken bakom tillkomsten av Norrbottens Järnverk må ha varit god i den mån däri låg en önskan att uppmuntra norrländskt näringsliv. För detta ändamål må det ha varit acceptabelt att göra en insats. Mycket tyder dock på att denna väldiga investering, detta satsande på ett kort av ett även för våra förhärdade öron så jättelikt belopp, ej varit välöverlagt.

Nu vill det förefalla som om regeringen vill lägga ytterligare 230 000 000 kr. till de redan investerade. Detta bör icke få ske utan att riksdagen har klara papper på att företaget är sunt och att all sannolikhet talar för att det kommer att bli en affär som bär sig utan konstgjord andning i någon som helst form.

En snabb översyn, utförd av ansvarskännande experter, bör komma till stånd. Visar denna översyn att företagets framtid ter sig tvivelaktig, så bör företaget snarast träda i likvidation och avvecklas. Man skall inte kasta goda pengar efter dåliga. Det vore orimligt om en miljonrullning sådan som skett i det föregående skulle få fortsätta, och ett statens spekulerande på detta sätt med skattebetalarnas pengar kan icke försvaras.

Skulle Norrbottens näringsliv ha en injektion — och den tanken biträder jag gärna — hade det väl varit bättre att t. ex. uppmana vem som så ville att komma med sina förslag och projekt och därefter utvälja de tusen bästa; en var av dessa tusen skulle för de i järnverket redan investerade pengarna ha kunnat få ett handtag på 350 000 kr. i form av lån. Det är sannolikt att av dessa tusen över hela Norrbotten eller hela Norrland spridda olikartade företag många skulle ha bidragit till ökat och bestående välstånd inom landsdelen.

Vidare måste det bli klart vad dessa antydningar om dolda subventioner till företaget innebära. Det är helt förkastligt om bakom riksdagens ryggtransaktioner ske på sådant sätt att statsmedel genom rabatter eller prisnedsättningar ställas till förfogande; har sådant skett utan att det vid redovisningen av driftresultatet öppet omtalats, synes gränsen till bedrägligt förfarande ligga nära.

Jag får med stöd av vad nyss sagts föreslå,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära en snabb utredning beträffande Norrbottens Järnverks tillstånd och förutsättningar, med öppet redovisande av eventuella hittills dolda omständigheter, samt

att riksdagen innan denna utredning föreligger icke fattar något beslut i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om ökad investering i företaget.

Stockholm den 13 januari 1954.

James I. A. Dickson.